



Vadlīnijas par zemi zem publiskajiem ūdeņiem –

uzskaite un uzrādīšana pārskatā

(1) 2019.gada 7.martā Saeima pieņēma un 2019.gada 4.aprīlī stājas spēkā [Grozījumi Zemes pārvaldības likumā](#) (turpmāk – likums), kura [15. panta](#) devītā daļa nosaka vietējām pašvaldībām un par vides aizsardzību atbildīgai ministrijai nodrošināt grāmatvedības uzskaiti par to valdījumā esošajiem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, jūras piekrastes ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu.

(9) Par vides aizsardzību atbildīgā ministrija un vietējās pašvaldības atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai, kādā budžeta iestādes kāro grāmatvedības uzskaiti, nodrošina grāmatvedības uzskaiti par to valdījumā esošajiem šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajiem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, jūras piekrastes ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu.

(2) Kadastra informācijas sistēmā datus par zemes vienības zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem tiesisko valdītāju aktualizē saskaņā ar Ministru kabineta 10.04.2012. noteikumiem Nr. [263](#) “Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” [3.1 daļā](#) “Zemes vienības zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem reģistrācija un aktualizācija” noteikto.

104.4. Kadastra informācijas sistēmā datus par zemes vienības zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem tiesisko valdītāju aktualizē, pamatojoties uz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vai vietējās pašvaldības sniegtajām ziņām, izņemot gadījumus, ja Kadastra informācijas sistēmā kā zemes vienības kadastra subjekts ir reģistrēta privātpersona. Iesniedzot ziņas, norāda informāciju, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un vietējā pašvaldība ir saskaņojušas valdījuma tiesības.

(3) Līdz šim neuzskaitītus aktīvus grāmatvedības uzskaitē atzīst patiesajā vērtībā atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. [87](#) “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs”.

53. Šo noteikumu 47. punktā minētajos gadījumos zemes un būvju vērtības noteikšanai var izmantot to nosacīto izmaksu vērtību – kadastrālo vērtību, mežaudžu vērtības noteikšanai – Meža valsts reģistrā norādīto pilno vērtību un pazemes aktīvu vērtības noteikšanai – Ģeoloģiskās informācijas sistēmas

(4) Zemes vienības sākotnējās vērtības noteikšanai var izmantot tās kadastrālo vērtību.

47. Ilgtermiņa ieguldījumu sākotnēji novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, atbilstoši vistīcāmākajai aplēsei aktīva iegūšanas datumā, sākotnēji atzīstot uzskaitē: 47.1. līdz šim neuzskaitītu esošu ilgtermiņa ieguldījumu

(5) Lai nodrošinātu likuma izpildi 2019.gada laikā, iesakām pašvaldībām un par vides aizsardzību atbildīgajai ministrijai (turpmāk visi kopā – iestādes) aktīvu novērtēšanai izmantot [2019.gada slēguma inventarizācijas](#) ietvaros iegūto informāciju no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk – Kadastra informācijas sistēma) par tām valdījumā reģistrētu zemes vienību kadastrālo vērtību:

- zem jūras piekrastes ūdeņiem,
- zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem
- jūras piekrastes sauszemes daļu.

(6) Līdz 2019.gada 31.decembrim iestādes zemes vienības zem jūras piekrastes ūdeņiem, zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu atzīst uzskaitē:

D 1217 *Pārējā zeme*
K 8580 *Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas*

1217 Pārējā zeme
Kontā uzskaita iepriekš neklasificēto zemi (piemēram, karjerus, kapu teritorijas, meža zemi)*

* 1217 konta apraksts tiks precizēts ar nākamajiem MK Nr. 87 grozījumiem

(7) Ja zeme zem pašvaldības administratīvajā teritorijā esošiem vai tai piegulošiem publiskiem ūdeņiem Kadastra informācijas sistēmā **nav reģistrēta** pašvaldības valdījumā, tad grāmatvedībā (bilances kontos) šī zeme **nav** jāuzskaita. Zembilances aktīvos un gada pārskata skaidrojumos sniedz informāciju par Kadastra informācijas sistēmā pašvaldības valdījumā neregistrēto, bet ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju saskaņoto zemes vienību platības vērtību.

(8) Ja līdz aktīva atzīšanai zemes vienības bija reģistrētas iestādes zembilancē, tad atzīstot bilances aktīvu sastāvā, tās izslēdz no zembilances.

(9) Zemi zem publiskajiem ūdeņiem, kas saņemta saskaņā ar citiem tiesību aktiem, pašvaldības uzskaita attiecīgajā tiesību aktā noteiktajā kārtībā. Piemēram, pašvaldības ir saņēmušas zemi saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumiem vai savstarpējiem nodošanas-pieņemšanas aktiem, un šīs zemes vienības zem jūras piekrastes ūdeņiem un zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu uzskaita atbilstoši rīkojumā vai aktā norādītajai kārtībai.

(10) Ja zemi nodod turējumā, izņemot nomu, tad nodošanas dienā to pārklasificē uz atbilstošo turējumā nodotu aktīvu kontu:

D 1251 *Turējumā nodotā valsts un pašvaldību zeme*
K 1217 *Pārējā zeme*

60. Budžeta iestādes īpašumā un valdījumā esošos valsts un pašvaldību īpašumus nododot turējumā (izņemot nomu) valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, uzskaita to sākotnējo vērtību, uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājumu atsevišķos kontos pamatlīdzekļu vai finanšu ieguldījumu sastāvā un analītiski nodala nolietojuma aprēķināšanai saskaņā ar šo noteikumu 2. pielikumā norādītajām nolietojuma normām.

(11) Pārskata gada beigās izvērtē zemes zem publiskajiem ūdeņiem klasifikāciju pamatlīdzekļu sastāvā un, ja nepieciešams, pārklasificē ieguldījuma īpašumu sastāvā atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 87 "Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs":

77. Līdz gada pārskata sagatavošanai izvērtē un pārskata gada beigās pamatlīdzekļu sastāvā uzskaita zemi un būves, ja pārskata gadā tās:
77.1. lietotas funkciju nodrošināšanai;
77.2. iznomātas pilnībā vai daļēji vispārējā valdības sektora struktūrā ietvaros;
77.3. lietotas gan funkciju nodrošināšanai, gan iznomātas ārpus vispārējā valdības sektora struktūrām.
78. Zemi vai būves pārskata gada beigās uzskaita ieguldījuma īpašumu sastāvā, ja tās neatbilst šo noteikumu 77. punktā minētajiem kritērijiem (piemēram, tās paredzētas iznomāšanai ārpus vispārējās valdības sektora struktūrām vai nav pieņemts lēmums par to izmantošanu).

1) Ja zeme paredzēta iznomāšanai privātpersonām ārpus vispārējās valdības institucionālā sektora struktūrām:

D 1511 *Ieguldījuma īpašumi - zeme*
K 1217 *Pārējā zeme*

- 2) Ja turējumā nodotā zeme paredzēta valsts vai pašvaldības funkciju veikšanai vai iznomāšanai citām budžeta iestādēm (vispārējās valdības institucionālā sektora struktūru *ievaros*), saglabā uzskaiti pamatlīdzekļu sastāvā kontā 1251 *Turējumā nodotā valsts un pašvaldību zeme*;
- 3) Ja turējumā nodotā zeme paredzēta iznomāšanai privātpersonām *ārpus* vispārējās valdības institucionālā sektora struktūrām (atbilstoši saņemtai informācijai no aktīva turētāja):

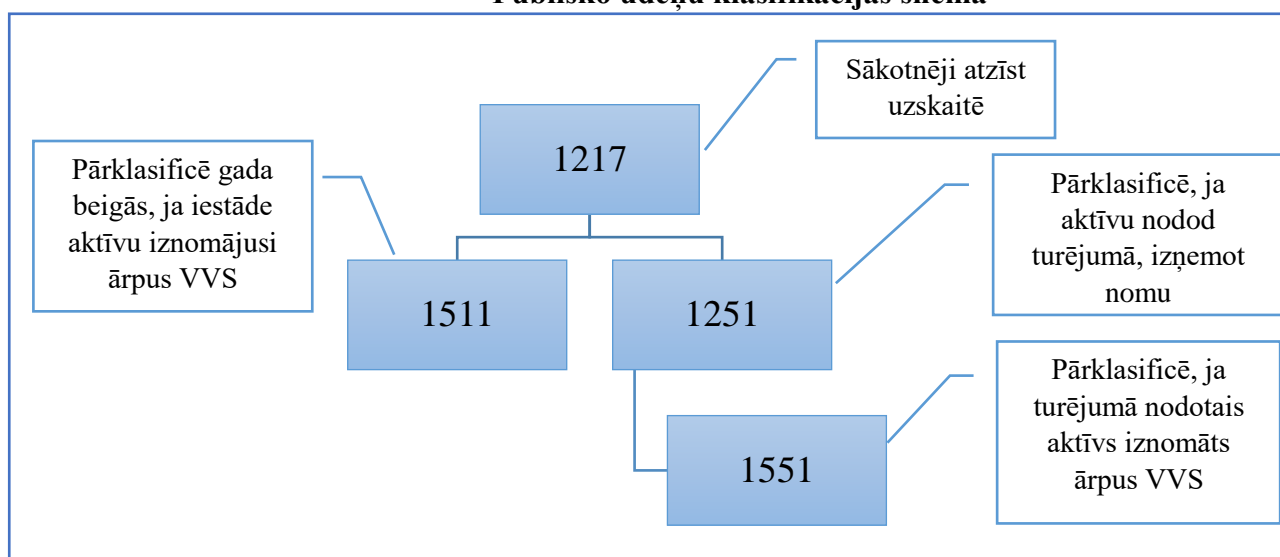
D 1551 *Ieguldījuma īpašumi - Turējumā nodotā zeme*
 K 1217 *Pārējā zeme*

Turpmākajos gados:

- 4) Ja zeme iepriekšējā pārskata gada beigās klasificēta ieguldījuma īpašumu sastāvā un saskaņā ar izvērtējumu pārskata gada beigās tā klasificējama pamatlīdzekļu sastāvā, iestāde pārklasificē zemi:

D 12xx *Pamatlīdzekļi*
 K 15xx *Ieguldījuma īpašumi*

Publisko ūdeņu klasifikācijas shēma



Uzrādīšana 2019.gada pārskatā

Informāciju par zemes zem publiskiem ūdeņiem sākotnējo atzīšanu uzrāda arī finanšu pārskatos un to posteņu skaidrojumā:

Balance					
Konta Nr.	Posteņa nosaukums	Piezīmes numurs	Visaptverošās piezīmes numurs	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā
	AKTĪVS				
A	B	C	D	1	2
1000	Ilgtermiņa ieguldījumi	1.		250 425	
1200	Pamatlīdzekļi	1.2.		250 425	
1210	Zeme un būves	1.2.1.		250 425	

Finanšu pārskata strukturizētu skaidrojumu sagatavo atbilstoši Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" [6.pielikumam](#).

Finanšu pārskata posteņu skaidrojums

Ja sākotnējās atzīšanas rezultātā ir būtiskas¹ izmaiņas 1210 bilances kontā, tad šī darījuma ietekmi uzrāda 1.2.BDAR piezīmē:

113. Finanšu pārskata posteņu strukturizētajā skaidrojumā: 113.1. norāda katru finanšu pārskata posteņa būtisku izmaiņu iemeslus un summu (norādot ne mazāk kā trīs būtiskus darījumus) pārskata gada laikā. Būtiskuma līmeni nosaka saskaņā ar Valsts kases tīmekļvietnē publicēto informāciju kārtējam gadam

1.2.BDAR Būtiskie darījumi vai notikumi pārskata periodā, kas ietekmēja izmaiņas un darījums, kas ir vienāds ar vienu miljonu euro absolūtajā vērtībā vai lielāks

Kontu gr.	Kontu grupas nosaukums	Darījuma apraksts	Summa
A	B	C	1
1210	Zeme un būves	Uzskaitē atzīta zeme zem jūras piekrastes ūdeņiem, zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļa atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 15.panta 9. daļā noteiktajam	250 425

Par pamatlīdzekļu vērtības izmaiņām pārskata periodā sniedz informāciju piezīmē:

1.2.IZMK Izmaiņas bilances posteņa vērtībā:

Konta Nr.	Konta nosaukums	Pārskata periodā				
		Sākotnējā vērtība				
		pārskata perioda sākumā	palielinājums (+)	izslēgšana no uzskaites (-)	pārvietošana (+,-)	pārskata perioda beigās (16.+17.+18.+19.)
A	B	16	17	18	19	20
1217	Pārējā zeme	0	250 425	0	0	250 425

Neatkarīgi no tā, vai darījums ir skaidrots 1.2.BDAR piezīmē, informāciju par zemes zem publiskiem ūdeņiem sākotnējo atzīšanu jāuzrāda 1.2.CITA piezīmē. Šeit norāda lietotājiem noderīgu informāciju, kas varētu ietekmēt lēmumu pieņemšanu, un citu informāciju, kuru iestāde vēlas atklāt.

¹ Būtiskuma līmeni nosaka saskaņā ar Valsts kases [tīmekļvietnē publicēto informāciju](#) kārtējam gadam.

1.2.CITA Cita informācija pārskatu lietotājiem

Kontu gr.	Kontu grupas nosaukums	Apraksts	Summa
A	B	C	1
1210	Zeme un būves	Uzskaitē atzīta zeme zem jūras piekrastes ūdeņiem, zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļa atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 15.panta 9. daļā noteiktajam	250 425

Pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem

Kods/ piezīmes numurs	Posteņa nosaukums vai darījuma apraksts	Visaptve- rošās piezīmes numurs	Pārskata periodā		Iepriekšējā pārskata periodā			
			izpilde	t. sk. iepriekšējo periodu nebūtiskās kļūdas (+,-)	izpilde	klasifi- kācijas maiņa (+,-)	būtisku kļūdu labojumi pārskata gadā	kopā (3. + 4. + 5.)
A	B	C	1	2	3	4	5	6
A1	Ieņēmumi (A11 līdz A19 rindas summa)							
A19	Pārējie ieņēmumi, kas nav klasificēti A11 līdz A18 rindā		250 425					
SPAR	Pārējie sektori		250 425					

Finanšu pārskata posteņu skaidrojums

Informāciju atklāj pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem A19.piezīmē:

FD.A19 Informācija par citiem ieņēmumiem

Kods	Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	B	1	2
A19.IISA	Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas, izņemot bioloģiskos aktīvus lauksaimnieciskajai darbībai	250 425	

Informāciju par **Zebilances aktīviem** norāda Bilances posteņu skaidrojuma 9.1. piezīmē par Kadastra informācijas sistēmā pašvaldības valdījumā neregistrēto, bet ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju saskaņoto zemes vienību platības vērtību.

Ja sākotnējās atzīšanas rezultātā ir būtiskas² izmaiņas 9110 kodā, tad šī darījuma ietekmi uzrāda 19.1.BDAR piezīmē:

113. Finanšu pārskata posteņu strukturizētajā skaidrojumā: 113.1. norāda katru finanšu pārskata posteņa būtisku izmaiņu iemeslus un summu (norādot ne mazāk kā trīs būtiskus darījumus) pārskata gada laikā. Būtiskuma līmeni nosaka saskaņā ar Valsts kases tīmekļvietnē publicēto informāciju kārtējam gadam

9.1.BDAR Būtiskie darījumi vai notikumi pārskata periodā, kas ietekmēja izmaiņas, un darījums, kas ir vienāds ar 1 000 000 euro absolūtajā vērtībā vai lielāks

Kods	Koda nosaukums	Darījuma apraksts	Summa
A	B	C	1
9110	Iespējamie aktīvi	Zebilancē atzīta zeme zem jūras piekrastes ūdeņiem, zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļa atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 15.panta 9. daļā noteiktajam, kas nav reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā, bet ir saskaņota ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju	1 245 000

9.1.IZMK Izmaiņas zebilances aktīvu vērtībā

Kods	Koda nosaukums	Pārskata periodā				perioda beigās (1. + 2. + 3. + 4.)
		perioda sākumā	izmaiņas (+,-)			
			palielinājums (+)	samazinājums (-)		
A	B	1	2	3	4	5
9110	Iespējamie aktīvi	0	1 245 000			1 245 000

Neatkarīgi no tā, vai darījums ir skaidrots 9.1.BDAR piezīmē, informāciju par iespējamiem aktīviem - zemi zem publiskiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļu, kas nav reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā, bet ir saskaņota ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, **skaidro** 9.1.CITA piezīmē. Šeit norāda lietotājiem noderīgu informāciju, kas varētu ietekmēt lēmumu pieņemšanu, un citu informāciju, kuru iestāde vēlas atklāt.

9.1.CITA Cita informācija pārskatu lietotājiem

Kods	Koda nosaukums	Apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	B	C	1	2
9110	Iespējamie aktīvi	Zebilancē atzīta zeme zem jūras piekrastes ūdeņiem, zem iekšzemes publiskajiem ūdeņiem un jūras piekrastes sauszemes daļa atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 15.panta 9. daļā noteiktajam, kas nav reģistrēta Kadastra informācijas sistēmā, bet ir saskaņota ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju	1 245 000	0

Informācijai:

Jautājumus par uzskaiti un pārskatu sagatavošanu var sūtīt uz: parskati@kase.gov.lv.

² Būtiskuma līmeni nosaka saskaņā ar Valsts kases [tīmekļvietnē publicēto informāciju](#) kārtējam gadam.